

ЈП „Електромрежа Србије“

Записник са IV састанка Комисије за праћење примене
Правила о раду преносног система

Број: 363,
Кл.знак : V-24-01

Датум: 17.02.2010.

Укупно страна: 4

I

Састанак: Четврти састанак Комисије за праћење примене Правила о раду преносног система

Место одржавања: ЈП „Електромрежа Србије“, Војводе Степе 412, Београд, сала 222

Датум одржавања: 04.02.2010. године

Присутни:

др Душко Тубић, ЈП ЕМС, председник Комисије
Радисав Матић, ПД "Дринско – лимске хидроелектране"
Драган Ивановић, ПД "Електросрбија Краљево"
Андирија Богуновић, ПД „ЕДБ Београд“
Војкан Томашевић, „ENERGY FINANCING TEAM RS“
Коста Косорић, „ALPIQ ENERGIJA RS“
Јовица Вранић, ЈП ЕПС
Зоран Вучковић, Војнотехнички институт
Бранка Милутиновић, ЈКП „Београдски водовод и канализација“
мр Гојко Дотлић, ЈП ЕМС
Срђан Суботић, ЈП ЕМС
Милорад Цолић, ЈП ЕМС
мр Ђорђе Голубовић, ЈП ЕМС
Тамара Црвеница, ЈП ЕМС
Љиљана Хаџибабић, Агенција за енергетику РС

Одсутан:

Бране Нијемчевић ПД "Центар" д.о.о. Крагујевац

За састанак је предложен следећи Дневни ред:

1. Усвајање Дневног реда
2. Верификација мандата представника корисника преносног система у Комисији
3. Верификација мандата новог представника АЕРС који учествује у раду Комисије
4. Измене Правила о раду преносног система
5. Разно

Пре усвајања предложеног Дневног реда Д.Тубић, председник Комисије за праћење примене Правила о раду преносног система (Комисија) је упознао нове чланове Комисије са основним задцима и начином рада Комисије. Истакао је да је Комисија саветодавно тело на коме представници корисника преносног система (КПС), Агенције за енергетику РС (АЕРС) и ЈП ЕМС треба да разматрају примену Правила о раду преносног система (Правила) и иницијативе за измене наведених Правила.

1. Уз позив за састанак члановима Комисије и представнику АЕРС који учествује у раду Комисије достављен је следећи предлог Дневног реда:

1. Усвајање Дневног реда
2. Верификација мандата представника корисника преносног система у Комисији
3. Верификација мандата новог представника АЕРС који учествује у раду Комисије
4. Измене Правила о раду преносног система
5. Разно

Предложен Дневни ред је усвојен без промена.

2. Д. Тубић је на почетку састанка рекао да је крајем 2009. године истекао једногодишњи мандат представницима корисника преносног система у Комисије за праћење примене Правила о раду преносног система (Комисија). У складу са Правилима о раду преносног система и Пословником о раду Комисије, председник Комисије је 24. децембра 2009. године упутио писмо компанијама КПС на које је ред да номинују чланове у Комисији. Све компаније КПС које су имале право да номинују чланове у Комисији су то и урадиле.

Д. Тубић је такође напоменуо да нису номиновани чланови Комисије од стране повлашћених производиоца електричне енергије и квалификованих купаца јер до сада АЕРС није издала ниједну лиценцу за рад за те категорије КПС.

Комисија је верификовала мандате следећих представника корисника преносног система:

- Радисав Матић, ПД "Дринско – лимске хидроелектране"
 Драган Ивановић, ПД "ЕлектроСрбија Краљево"
 Андрија Богуновић, ПД „ЕДБ Београд“
 Бране Нијемчевић ПД "Центар" д.о.о. Крагујевац
 Војкан Томашевић, „ENERGY FINANCING TEAM RS“
 Коста Косорић, „ALPIQ ENERGIJA RS“
 Зоран Вучковић, Војнотехнички институт
 Бранка Милутиновић, ЈКП „Београдски водовод и канализација“

Мандати чланова Комисије номинованих од стране корисника преносног система су годину дана.

3. Агенција за енергетику Републике Србије (АЕРС) је уместо др Аце Марковића номиновала Љиљану Хаџибабић за представника АЕРС који учествује у праћењу рада Комисије.

Комисија је верификовала мандат Љиљане Хаџибабић као представника АЕРС који учествује у праћењу рада Комисије.

4. Уз позив за састанак члановима Комисије и представнику АЕРС који учествује у раду Комисије достављена је презентација Измена Правила о раду преносног система, коју је припремио С. Суботић из ЈП ЕМС. Он је нагласио да су основни разлози за измену Правила следећи:

- измене правила о раду интерконекције
- предлог тржишних правила
- захтеви за прикључење ветрогенератора
- уочени недостаци важећих Правила
- измене Закона о енергетици.

Објаснио је да су 2009. години усвојене нове верзије Правила 1-3 УЦТЕ Оперативног приручника као и да је у завршној фази усвајање нових верзија Правила 4-7. Значајне измене се односе на терцијарну резерву. Укупан износ терцијарне резерве је остао непромењен, али су дефинисане директна (15-минутна) и програмска терцијарна резерва. Уговорима о хаваријској енергији може се обезбедити програмска терцијарна резерва.

Из предлога тржишних правила које је почетком фебруара 2010. године ЈП ЕМС доставио АЕРС, на измене Правила о раду преносног система утичу делови који се односе на балансно одговорне стране (БОС), планове рада БОС као и на балансни механизам.

Велики број поднетих захтеви за издавање мишљења за прикључење ветрогенератора на преносни систем и искуства других оператора преносног система са интеграцијом ветрогенератора на преносни систем, указали су на потребу детаљнијег третирања овог питања у Правилима. То се пре свега односи на техничке услове за прикључење, неопходне заштита (да би се пре свега избегли испади ветрогенераторима при кратким спојевима) као и прецизирање учешћа ветрогенератора у регулацији напона. Такође је неопходно да Министарство рударства и енергетике припреми Уредбу која уређује тржишни положај обновљивих извора.

Уочени недостаци важећих Правила односе се пре свега на дефиницију системских услуга односно терцијарне регулације у оквиру системских услуга (о овоме се дosta расправљало када је због сигурности напајања потрошача било неопходно ангажовати ТЕ ТО Зрењанин), Потребно је такође променит делове Правила која се односе на начин обавештавања КПС од стране ЈП ЕМС о поремећајима у преносном систему.

Поступак прикључења на преносни систем и повезивање преносног система са дистрибутивним системом свакако треба обухватити предстојећим изменама Закона о енергетици.

В. Томашевић је истакао да Правила треба да омогуће ЈП ЕМС да, поред досадашњег начина обезбеђења хаваријске енергије (од суседних ТСО), има опцију да хаваријску енергију купи и од трговаца, што је пракса многих суседних оператора преносног система.

К. Косорић је нагласио да се приликом издавање мишљења за прикључење ветрогенератора на преносни систем мора водити рачуна да инвеститори који су спремни да граде ветроелектране у Србији имају велике трошкове и улагања и да им се на одређени начин мора гарантовати да ће енергију из тих извора моћи да пласирају у систем.

Д. Ивановић је указао на проблеме који се имају код повезивања објекта дистрибутивног система са преносним системом (примери ТС 110/x kV Ариље и Мачванска Митровица) и заложио се за поштовање важећих закона и прописа који регулишу ово питање.

Повезивање дистрибутивног система и преносног система је појам из Закона о енергетици који је различит од појма прикључење (који се односи на објекте купца и произвођача ел. енергије, а не на објекат енергетског субјекта).

Правила о раду преносног система у истом смислу регулишу ову проблематику.

АЕРС је дала изврсно тумачење (техничко и правно) овог проблема али се огласила ненадлежном и упутила ЕПС и ЕМС да се обрате оснивачу за тумачење.

Методологија о критеријумима и начину одређивање трошкова прикључка на систем за пренос и дистрибуцију ел. енергије разматра само прикључење али не и повезивање објекта система.

Д. Ивановић је такође нагласио проблем одређивања одобрене снаге и коришћења исте за обрачун електричне енергије у ТС 110/x kV. Постојећи тарифни систем и плаћање прекомерне снаге у неким случајевима може да доведе до закључака да је боље преоптерећивати одређене трафостанице него распоредити оптерећење према техничким критеријумима, што свакако није оправдано посматрајући електроенергетски систем као целину (пример Н. Пазар 1 и Н. Пазар 2).

ЕМС погрешно тумачи чл. 6 Тарифног система за приступ и коришћење система за пренос ел. енергије у коме се предвиђа да се снага наплаћује на основу мерења у објекту преносног система. ЕМС објекте дистрибутивног система проглашава објектима преносног система.

Г. Дотлић је истакао да је у многим европским земљама могуће потискивање производње из обновљивих извора енергије у случајевима када је угрожена сигурност рада система. Заложио се да се при промени Правила у иста укључи више техничких норми и дефиниција, као и да се омогући ЈП ЕМС да даје одређења за прикључак и на објекте који нису његово власништво, ако је то технички и економски најбоље решење.

Љ. Хаџибабић је нагласила да је у Закону о енергетици прецизно дефинисан начин прикључења произвођача и купца електричне енергије на преносни систем али не и прикључење дистрибутивних објекта. Усаглашавање планова развоја преносног и дистрибутивног система је неопходно како би се нашла укупно гледано оптимална решења развоја мреже на одређеном подручју. Код прикључења логично је да техничке услове дефинише оператор који је функционално надређен (одговоран за виши напонски ниво).

Сложила се са колегом Д. Ивановићем да треба мењати регулативу и тарифни систем везано за коришћење одобрене снаге за обрачун електричне енергије.

Д. Тубић је нагласио да треба мењати Правила у делу који се односи на обавезу КПС да усаглашавају старије објекте са одредбама Правила. Свакако се од старијих објекта не може захтевати да буду у складу са свим одредбама Правила, али треба наћи начин да правила стимулишу КПС да унапреде техничке карактеристике старијих објекта..

5. Д. Тубић је информисао нове чланове Комисије да је у претходном сазиву договорено да се достављање информација за рад Комисије обавља електронском поштом. Јавна обавештења о раду Комисије и релевантна документа објављиваће се на сајту ЈП ЕМС.

3. Вучковић је замолио да му се до даљег документа за рад Комисије достављају факсом.

Прилог:

- Списак чланова Комисије

СПИСАК ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ ЗА ПРАЋЕЊЕ ПРАВИЛА О РАДУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА

Представници ПРОИЗВОЂАЧА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

P.бр.	Име и презиме	Предузеће	Контакт
1	Драган Ивановић, руководилац Сектора за управљање и планирање конзума	ПД за дистрибуцију електричне енергије "Електросрбија Краљево", д.о.о. Краљево	Тел. 036/304-112
2	Радисав Матић, помоћник Директора за производњу и одржавање	ПД "Дринско – лимске хидроелектране" д.о.о. Бајина Башта	Тел. 031/862-754

Представници КПС КОЈИ ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ДИСТРИБУЦИЈЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И УПРАВЉА ДИСТРИБУТИВНИМ СИСТЕМОМ ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ

1	Бране Нијемчевић, заменик директора Центра	ПД за дистрибуцију електричне енергије "Центар" д.о.о. Крагујевац	Тел. 034/370-083
2	Андирија Богуновић, руководилац Погона управљања ДЕЕС	ПД за дистрибуцију електричне енергије „ЕДБ Београд“ д.о.о	Тел. 011/344-2633, лок. 1125

Представници КПС КОЈИ ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ТРГОВИНЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ НА ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

1	Коста Косорић, овлашћени представник	„ALPIQ ENERGY SE“	Тел. +41 62 286 7009
2	Војкан Томашевић, заменик Директора трговине	„ENERGY FINANCING TEAM RS“ д.о.о Београд	Тел. 011/ 301-1026

Представник ТРГОВЦА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ РАДИ СНАБДЕВАЊА ТАРИФНИХ КУПАЦА

1	Јовица Вранић, Шеф службе за оперативно енергетско планирање и управљање	ЈП ЕПС Дирекција за трговину електричном енергијом	Тел. 011/3974-763
---	---	---	-------------------

Представници ТАРИФНИХ КУПАЦА ЧИЈИ СУ ОБЈЕКТИ ПРИКЉУЧЕНИ НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ

1	Зоран Вучковић,	Војнотехнички институт Београд	Тел. 011/205-1073
2	Бранка Милутиновић, руководилац Сектора техничког система управљања	ЈКП „Београдски водовод и канализација“	Тел. 011/ 305-2962

Представници ЈП „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“

1	др Душко Тубић, помоћник извршног директора – председник Комисије	ЈП ЕМС	Тел. 011/3970-665
2	мр Гојко Дотлић, Извршни директор за пренос	ЈП ЕМС	Тел. 011/3233-010
3	Срђан Суботић, Главни диспетчер	ЈП ЕМС, Дирекција за управљање преносним системом	Тел. 011/3970-299

4	Милорад Џолић, директор Погона	ЈП ЕМС, Погон „Техника“	Тел. 011/3239-517
5	мр Ђорђе Голубовић, помоћник извршног директора	ЈП ЕМС	Тел. 011/3330-793
6	Тамара Џрвеница, руководилац Службе	ЈП ЕМС, Центар за правне послове, заступање и уговоре	Тел. 011/3330-732

Представник АГЕНЦИЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ који учествује у раду Комисије

1	Љиљана Хаџибабић	АЕРС	Тел. 011/3037-315
---	------------------	------	-------------------